

ger Retten over disse Stykker, og Eiendomsretten anerkjendes saaledes i disse 30 Aar. Derved er imidlertid at bemærke, at jeg tror — men jeg er ikke vis paa det — at man har fortolket denne Bestemmelse saaledes, at det kun kan gjælde for Forfattere, der ere døde efter 1857. Hvis det ikke er saaledes, saa vilde Holbergs Komedier efter min Mening falde ind derunder. Det Spørgsmaal blev reist af Kammerraad Lange, som mente, at han havde Lov til at spille Holbergs Komedier, men der blev af Theaterdirektionen svaret, at det kunde han ikke, thi Holbergs Komedier vare ikke Lykspil, de rangerede høiere. — I en Afhandling af 1860 udtaler Heiberg, der forøvrigt ikke vilde gaa ind paa at give Tilsludelse til at spille Holberg, sig mod denne Opfattelse, at Holbergs Stykker ikke skulde være Lykspil, idet han henviser til Stykker som „Julestuen“ og „Gert Westphaler“. Paa den Maade omgik man det, og Spørgsmaalet vil ikke kunne bringes for Domstolene. Hvis Theatrene forsøge paa at spille et Stykke af Holberg, vilde det blive forbudt, og der vilde blive skredet ind derimod, og der vil ingen Recours være til Domstolene, da Ministeriet alene er Fortolker af Bevillingens Bestemmelser. Men efter disse 30 Aars Forløb synes det altsaa, at man frit kan spille Stykkerne af de Forfattere, der ere døde efter 1857. Spørgsmaalet er da altsaa kommet til at forelægge efter den 29de December 1887, altsaa kun i et Aar har hele Spørgsmaalet været oppe; men i det Tidsrum er der ingen Forfattere døde for 30 Aar siden. Men næste Aar vil det indtræde, idet Heiberg døde den 25de August 1860, og med Hauch vil det indtræde i Aar 1902, Overkov 1903, Arnejen 1890 o. s. v. Altsaa kan det kgl. Theater næste Aar ikke med Eneret opføre f. Ex. Heibergs Baudeviller, som er noget af det, Theatret holder mest paa. Smidlertid maa det bemærkes, at denne Frihed kommer kun til at gjælde for de Stykkers Bedkommende, som falde ind under den Begrændsning, som er givet i Bevillingen. Det vil nu ikke være ganske saa Stykker, der paa den Maade falde ind igjen til almindelig Eiendom, og som altsaa Privattheatrene ville kunne spille, og saaledes vil for visse Stykkers Bedkommende det kgl. Theaters Privilegium efterhaanden langsomt men sikkert bortfalde. Det forekommer mig at være en Grund til, at vi skulde se at faae det hele Forhold forandret, da det dog paa enkelte Punkter kan have megen Betydning. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at Bestemmelsen om de 30 Aar er høist urimelig saaledes som den her ser opstillet. Naar det hedder, at et Stykke først efter 30

Aar kan spilles, men Theatret kan gjemme Stykket 30 Aar efter Forfatterens Død, saa er der ikke megen Rimelighed for, at de Pæer, der ere nedlagte i Stykket, vilde kunde finde Anklang hos Publikum. Dertil kommer, at det vil være en himmelfstrigende Uretfærdighed mod Arvingerne, og denne Bestemmelse skulde nepot gavne Arvingerne, saa at de i de 30 Aar kunde faae Penge for Stykket, men i de 30 Aar beholder det kgl. Theater Stykket og overlader det ikke til Andre. Naar de 30 Aar ere gaaede, kan Enhver frit spille Stykket, saa er det til almindelig Bemægtigelse, men saa er der ingen Penge at tjene derved, men i al den Tid har det kgl. Theater kunnet opføre Stykket uden nogen Afgift. Alt dette synes mig, tyder paa, at der maa Lovgivningsmagtens Indskridning til for at ordne disse Forhold, og det er af den Grund, at jeg har tilladt mig at forelægge dette Lovforslag. Jeg skal nu nævne de enkelte Paragrafer. § 1 gaar ud paa, at det kgl. Theaters Privilegium ophæves, det er Roden til alt det Onde. Samtidig med at dette sker, indtræder Virkningen af § 2, idet naar Privilegiet ophæves, Alle og Enhver har Ret til, under de Betingelser, der sættes af Lovgivningsmagten, at oprette og drive et Theater i Kjøbenhavn. Jeg har ikke opstillet andre Betingelser, end Indfødsret og lignende Betingelser, som findes i Loven om Næringsdrift i Kjøbenhavn. Der kan nu møde den Indvending, at det dog ikke kan være Meningen, at Alle og Enhver, der har Byst til at spekulere i denne Retning, skulde have Lov til at oprette et Theater, men dertil vil jeg svare, at det Samme er aktuelt nu Tilfældet. Nu kan Enhver, der har Byst til at spekulere paa denne Maade, og som har de fornødne Penge dertil, i Virkeligheden drive et Theater. Ministeriet er gaaet ind paa denne Lantegang, der fordres slet ikke nogle kunstneriske eller moralske Garantier eller moralske Hensyn ved Udfærdigelsen af Bevillingen. Jeg kommer slet ikke her ind paa de Personer, som have faaet Bevilling, det er ikke min Hensigt, men naar man ser, at en Bevilling er givet til et Aktieselskab, og at man dernæst har tilladt Bevillingshaverne Hr. Brun og Hr. Watt at sælge deres Bevillinger, saa er det dermed givet, at man ingenjomhelst Garanti har for, hvorledes disse Bevillinger bagefter vilde blive benyttede, og man ser ogsaa, det er Tilfældet, at disse Bevillinger ere solgte og udleiede. Landmandsbanken eier nu en Bevilling, der er opført paa dens Regnskab for en bestemt Sum, og det er klart, at Banken kan ikke tilbyde kunstnerisk Garanti med Hen-